

DET 150 EXP 11/19/68 CDR 150

Презиме, име једног родитеља и име	Јована Јагош Трајковић
Датум и место рођења	5.9.1995, Гњилане

Универзитет	Универзитет у Нишу
Факултет	Филозофски факултет
Студијски програм	Новинарство
Звање	Дипломирани новинар
Година уписа	2014.
Година завршетка	2018.
Просечна оцена	9,73

Универзитет	Универзитет у Нишу
Факултет	Филозофски факултет
Студијски програм	Комуникологија
Звање	Мастер комуниклог
Година уписа	2018.
Година завршетка	2019.
Просечна оцена	10,00
Научна област	Културолошке науке и комуникологија
Наслов завршног рада	Специфични капацитети Инстаграма у визуелној области формалног образовања

Универзитет	Универзитет у Нишу
Факултет	Филозофски факултет
Студијски програм	Медији и друштво
Година уписа	2019.
Остварен број ЕСПБ бодова	140
Просечна оцена	9,83

Наслов теме докторске дисертације	Почети таблоидног новинарства у Србији: студија случаја крагујевачког листа „Одјека Шумадије”
Име и презиме ментора, звање	Др Татјана Вулић, редовни професор
Број и датум добијања сагласности за тему докторске дисертације	8/18-01-008/22-017, 16. 12. 2022. године

Број страна	243
Број поглавља	9
Број слика (шема, графикона)	63
Број табела	3
Број прилога	4

ПРИКАЗ НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА који садрже резултате истраживања у оквиру докторске дисертације

P. бр.	Аутор-и, наслов, часопис, година, број волумена, странице	Категорија
1	<p>Trajković, Jovana. (2025). Representing Old Age and Aging in Serbian Press. <i>Applied Media Studies Journal</i>, 6(1), 71-88. doi: 10.46630/msae.1.2025.05</p> <p>Рад анализира медијску репрезентацију старости и старења у српској дневној штампи у периоду од 2019. до 2024. године, са фокусом на конструкцију друштвених стереотипа и маргинализацију ове теме. Компаративном анализом информативних листова (Политика и Данас) и полуаблоида (Вечерње новости и Блиц), ауторка утврђује јасну разлику у уређивачким и наративним стратегијама, указујући на присуство сензационалистичких образаца у полуаблоидној штампи. Истраживање показује да су теме старења недовољно заступљене и да медији активно учествују у обликовању јавних представа о старијој популацији.</p>	M53
2	<p>Trajković, Jovana. (2020). Predstavljanje osoba sa invaliditetom u srpskoj štampi: Analiza dnevnih novina Blic i Danas. <i>СМ Komunikacija i mediji</i>, 15(47), 85-108. doi: 10.5937/cm15-25721</p> <p>Овај рад анализира медијску репрезентацију особа са инвалидитетом у Србији кроз студију случаја дневних листова Блиц и Данас. Ауторка полази од тезе да медији имају кључну улогу у социјалној конструкцији инвалидитета и репродукцији доминантних друштвених значења. Сprovedено истраживање указује на дефицит медијског простора посвећеног овој теми, уз преовлађујући стереотипни приступ који особе са инвалидитетом приказује као објекте сажалења, занемарујући системске баријере. Рад наглашава неопходност објективног извештавања ради деконструкције дискриминаторних ставова и побољшања квалитета живота ове популације, чиме даје значајан допринос критичкој анализи медијског дискурса и социјалној инклузији у домаћем контексту.</p>	M24
3	<p>Trajković, Jovana, Anđelković, Nevena. (2022). Basic Characteristics of Instagram Poetry. <i>Facta Universitatis. Series: Visual Arts and Music</i> 8(7), doi: 10.22190/FUVAM2202109T</p> <p>Рад представља анализу Инстаграм поезије као специфичног хибридног медијског жанра, насталог у оквирима дигиталне и електронске културе. Ауторке истражују структурне трансформације језика и формата које произилазе из симбиозе текстуалног кода и визуелног контекста друштвених мрежа. У фокусу истраживања је редефинисање читалачке културе и успостављање нових образаца рецепције медијских текстова унутар конвергентних платформи. Детаљном анализом језичко-стилских карактеристика и специфичних модалитета дистрибуције садржаја, рад научно утемељује начине на које технолошки оквир детерминише еволуцију савремених комуникационих форми и њихову адаптацију захтевима дигиталне публике.</p>	M54

НАПОМЕНА: уколико је кандидат објавио више од 3 рада, додати нове редове у овај део документа

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат испуњава услове за оцену и одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.	<u>ДА</u>	НЕ
--	-----------	----

На основу увида у приложену документацију, констатује се да кандидаткиња Јована Трајковић испуњава све неопходне законске и статутарне услове за оцену и јавну одбрану докторске дисертације. Кандидаткиња је положила све испите предвиђене студијским програмом, а дисертација је израђена у складу са одобреном темом и свим техничким и научним правилима која прописују Закон о високом образовању, Статут Универзитета и Статут Филозофског факултета. Научни допринос кандидаткиње потврђен је објављивањем рада у часопису са листе ресорног министарства, где је Јована Трајковић први аутор. Такође, достављен је доказ о ауторству рада објављеног у издању Универзитета у Нишу или његових факултета, чиме су у потпуности задовољени сви формални критеријуми за даљи поступак.

Кандидаткиња Јована Трајковић приложила је три научна рада објављена у релевантним часописима који се налазе на листи часописа категорисаних од стране министарства надлежног за науку. Радови „Representing Old Age and Aging in Serbian Press“ (2025) и „Представљање особа са инвалидитетом у српској штампи“ (2020) непосредно су повезани са предметом дисертације, јер примењују квантитативно-квалитативну анализу садржаја на корпус дневне штампе. Наведени радови теоријски и емпијски доприносе разумевању начина на који српски медији конструишу друштвену стварност и репрезентују специфичне друштвене групе, чиме представљају релевантан савремени компаративни оквир за истраживање генезе таблоидизације у листу „Одјек Шумадије“. Трећи рад, „Basic Characteristics of Instagram Poetry“ (2022), повезан је са дисертацијом кроз анализу језика, формата и појаве нових хибридних жанрова у дигиталном добу. Ово истраживање допуњује дисертацију у делу који се бави редефинисањем читалачке културе и језичко-стилским карактеристикама медијских текстова. Имајући у виду да је Јована Трајковић првонаписани аутор у свим приложеним радовима констатује се да су у потпуности испуњени сви научни критеријуми и формални услови за оцену и одбрану докторске дисертације.

На основу наведеног закључујемо да кандидаткиња Јована Трајковић испуњава све услове предвиђене Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу и Статутом Филозофског факултета.

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кратак опис појединих делова дисертације (до 500 речи)

Докторска дисертација сагледава феномен таблоидизације у српском медијском простору из угла анализе садржаја и уређивачке политике локалног листа *Одјек Шумадије*.

Теоријски део дисертације заснован је на свеобухватном и темељном прегледу литературе. Након уводних разматрања, кандидаткиња детаљно образлаже теоријски оквир, састављен из неколико целина које се баве синтезом и елаборацијом најзначајнијих сегмената рада. Поступно и прегледно позиционира и дефинише кључне појмове који чине теоријску основу рада – таблоидизацију, сензационализам и специфичности фичер новинарства. Систематично приказује историјски развој таблоидног новинарства у свету, са посебним освртом на америчку „жуту штампу“, као и генезу овог појма у Србији кроз деловање Пера Тодоровић и Крста Цицварих. У оквиру теоријског приступа инкорпорира и разматрање друштвене улоге локалног новинарства, као и хибридних жанрова попут инфотејмента, што указује на темељно и свеобухватно познавање предметне области. У једном од теоријских поглавља кандидаткиња приказује историјски и друштвени контекст настанка листа *Одјек Шумадије*, анализирајући друштвено-политичке и економске услове међуратне Србије и Крагујевца.

Релевантност анализаног периода огледа се у специфичној позицији новинарства суоченог са рестриктивним законима и цензуром.

Након пружене чврсте теоријске основе, кандидаткиња прелази на четврти сегмент, методолошки оквир докторске дисертације, у којем представља предмет, циљ и методе истраживања, истраживачка питања и хипотезе. Сходно предмету и циљу истраживања, у раду се примењује комбиновани методолошки приступ који обухвата медијско уоквиривање, студију случаја, критичку анализу дискурса, као и квантитативно-квалитативну анализу садржаја као комплементарне научне методе прикупљања и обраде података.

Након постављене методологије, кандидаткиња у петом, шестом и седмом сегменту дисертације приказује резултате истраживања. Емпиријски део био је заснован на анализи садржаја текстова објављених у листу *Одјек Шумадије* у периоду од 1936. до 1941. године. Анализом је обухваћен корпус од 3201 новинског текста, а добијени резултати показују високу заступљеност тема из приватног живота и примену специфичних стилско-језичких механизма сензационализма. Посебно се анализирају специфичне рубрике попут „Шта се прича...“, „Заврзлама“ и „Рапорт“, кроз које кандидаткиња деконструира таблоидне моделе извештавања. Такође, темељно обрађује уредничку концепцију, улогу власника Милована Пантовића и извештавање листа уочи самог Другог светског рата. У том смислу дисертација недвосмислено потврђује да лист *Одјек Шумадије* представља аутентичну локалну претечу савременог таблоидног новинарства у Србији. Овакав закључак додатно поткрепљује чињеница да је лист, упркос рестриктивним законским оквирима и цензури, успео да успостави моделе извештавања који су интиму појединца ставили у фокус јавног интересовања. Кандидаткиња указује да локална штампа овог периода осликава културу свакодневице и друштвену динамику, што дисертацији даје трајну научну вредност.

Дисертација обухвата релевантну домаћу и страну литературу од 191 извор, укључујући научне монографије, зборнике и часописе и бројне студије. На основу тога, може се закључити да кандидаткиња потпуно влада техникама и методама коришћења научне грађе. Дисертација је од изузетног значаја за разумевање настанка таблоидизације у српском медијском простору и представља тему која до сада није била предмет оваквог свеобухватног истраживања.

ВРЕДНОВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Ниво остваривања постављених циљева из пријаве докторске дисертације (до 200 речи)

Кандидаткиња Јована Трајковић је у својој дисертацији поставила циљ да кроз студију случаја листа *Одјек Шумадије* (1936–1941) научним методама истражи развој таблоидног новинарства у Србији у међуратном периоду. Настојала је да идентификује заступљеност основних новинарских функција, жанровске и језичко-стилске карактеристике садржаја, као и утицај специфичног друштвено-историјског контекста и државне цензуре на уређивачку политику овог локалног гласила.

У оквиру емпиријског дела истраживања, кандидаткиња је анализирала укупно 3201 новински текст из 79 доступних бројева листа, примењујући квантитативно-квалитативну анализу садржаја, критичку анализу дискурса и историјски метод. Коришћењем унапред дефинисаног кодног листа, утврђена је доминантна заступљеност тема из приватног живота и личних прича (42,30%). Резултати су показали да су таблоидни елементи – попут персонализације, сензационализма и разговорног стила – присутни у више од половине анализаног корпуса (50,02%), при чему се таблоидни садржаји најчешће појављују у хибридним жанровима унутар трач рубрика.

На основу оваквих закључака, у потпуности је потврђено да је лист *Одјек Шумадије* својим специфичним извештавањем задирао у приватну сферу грађана и користио емоционално ангажовање читалаца, чиме се недвосмислено позиционирао као аутентична претеча српских таблоида. Кандидаткиња је успешно доказала како су друштвено-историјске околности и специфична уређивачка стратегија обликовали ову медијску праксу, чиме су сви научно-истраживачки циљеви постављени у пријави дисертације у целисти остварени.

Вредновање значаја и научног доприноса резултата дисертације (до 200 речи)

Научни допринос дисертације огледа се у оригиналном теоријском и емпиријском осветљавању феномена таблоидизације у српској локалној штампи међуратног периода. Истраживање научно утемељује тезу о листу *Одјек Шумадије* (1936–1941) као аутентичној претечи савремених таблоида, доказујући системску заступљеност тема из приватног живота и специфичних хибридних жанрова.

Значај рада лежи у попуњавању празнине у историји српског новинарства, будући да локална таблоидна пракса изван Београда до сада није била предмет систематске научне анализе. Резултати пружају драгоцен увид у културу свакодневице и друштвену динамику Крагујевца, дефинишући како медији конструишу јавну сферу кроз персонализацију и емоционално извештавање. Дисертација нуди теоријски и методолошки оквир за будућа истраживања историјског континуитета таблоидизације, чиме директно доприноси разумевању трансформације српског медијског простора. Својом свеобухватношћу и аналитичком прецизношћу, овај рад представља значајан искорак у проучавању локалних медијских пракси и њиховог утицаја на друштвену стварност.

Оцена самосталности научног рада кандидата (до 100 речи)

Сагледавањем доприноса оствареног током докторских студија, приказане аналитичке зрелости у постављању сложеног теоријског оквира и темељног истраживања листа *Одјек Шумадије*, Комисија закључује да је кандидаткиња Јована Трајковић у потпуности овладала методолошким апаратом научне делатности. Кроз своју дисертацију, ауторка је демонстрирала способност критичког промишљања феномена таблоидизације, препознајући суптилне механизме сензационализма као агенсе друштвене промене у међуратном периоду. Кандидаткиња је успешно реализовала обиман емпиријски подухват, самостално синтетичући добијене

результате у кохерентне закључке који представљају изворан допринос проучавању медијске историје Србије, чиме је потврдила свој научни интегритет и спремност за независан истраживачки рад.

ЗАКЉУЧАК (до 100 речи)

Након детаљне анализе докторске дисертације под називом *Почеци таблоидног новинарства у Србији: студија случаја крагујевачког листа „Одјек Шумадије“* кандидаткиње Јоване Трајковић, Комисија за оцењу и одбрану докторске дисертације закључује да је рад израђен уз поштовање свих академских и научно-истраживачких стандарда. Дисертација у потпуности испуњава све критеријуме прописане Законом о високом образовању, као и релевантним правилницима и Статутом Факултета. Кандидаткиња је успешно спровела обимно истраживање из којег су произашли научни закључци. На основу изложеног, Комисија једногласно предлаже Наставно-научном већу Филозофског факултета у Нишу и Научно-стручном већу за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Нишу да се докторска дисертација под називом *Почеци таблоидног новинарства у Србији: студија случаја крагујевачког листа „Одјек Шумадије“* кандидаткиње Јоване Трајковић усвоји, стави на увид јавности и одобри њена јавна одбрана.

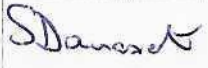

КОМИСИЈА

Број одлуке НСВ о именовању Комисије

818-01-2/26-37

Датум именовања Комисије

25. 02. 2026.

Р. бр.	Име и презиме, звање		Потпис
1.	Др Сања Домазет, редовни професор	председник	
	Медијске студије и новинарство (Научна област)	Факултет политичких наука у Београду (Установа у којој је запослен)	
2.	Др Татјана Вулић, редовни професор	ментор, члан	
	Комуникологија језик и студије медија (Научна област)	Филозофски факултет у Нишу (Установа у којој је запослен)	
3.	Др Јелена Стошић, доцент	члан	
	Српски језик (Научна област)	Филозофски факултет у Нишу (Установа у којој је запослен)	
4.	Др Душан Алексић, доцент	члан	
	Комуникологија језик и студије медија (Научна област)	Филозофски факултет у Нишу (Установа у којој је запослен)	
5.	Др Ана Јевтовић, научни сарадник	члан	
	Културолошке науке и комуникологија (Научна област)	Институт за политичке студије у Београду (Установа у којој је запослен)	

Датум и место:

9.3.2026, Ниш